

Gezonde Peutermonden

Samenwerking tussen mondzorg en
jeugdgezondheidszorg op het
consultatiebureau

Katarina Jerković-Ćosić & Jim Jansen

24 maart 2023

**Symposium Gezonde Peutermonden; mondhygiënist op het
consultatiebureau**

Aanleiding van dit symposium

OP WEG NAAR EEN MONDGEZONDE GENERATIE

Utrecht, 1 juli 2022

ACTA
AJN
GGD Flevoland
GGD Groningen
GGD/GHOR
Hogeschool Utrecht
Ivoren Kruis

KNMT
NVIJ
NVM-mondhygiënist
NvVK
Radboudumc
TNO/UMCG

Actieplan

- Betere borging van mondzorg binnen de publieke gezondheidszorg
- Inbedding van mondzorg in bestaande preventieve programma's
- Samenwerking tussen partijen binnen en buiten de mondzorg

Vergaderjaar 2022–2023

36 200 XVI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het Jaar 2023

Nr. 66

AANGENOMEN

AFGEWEZEN

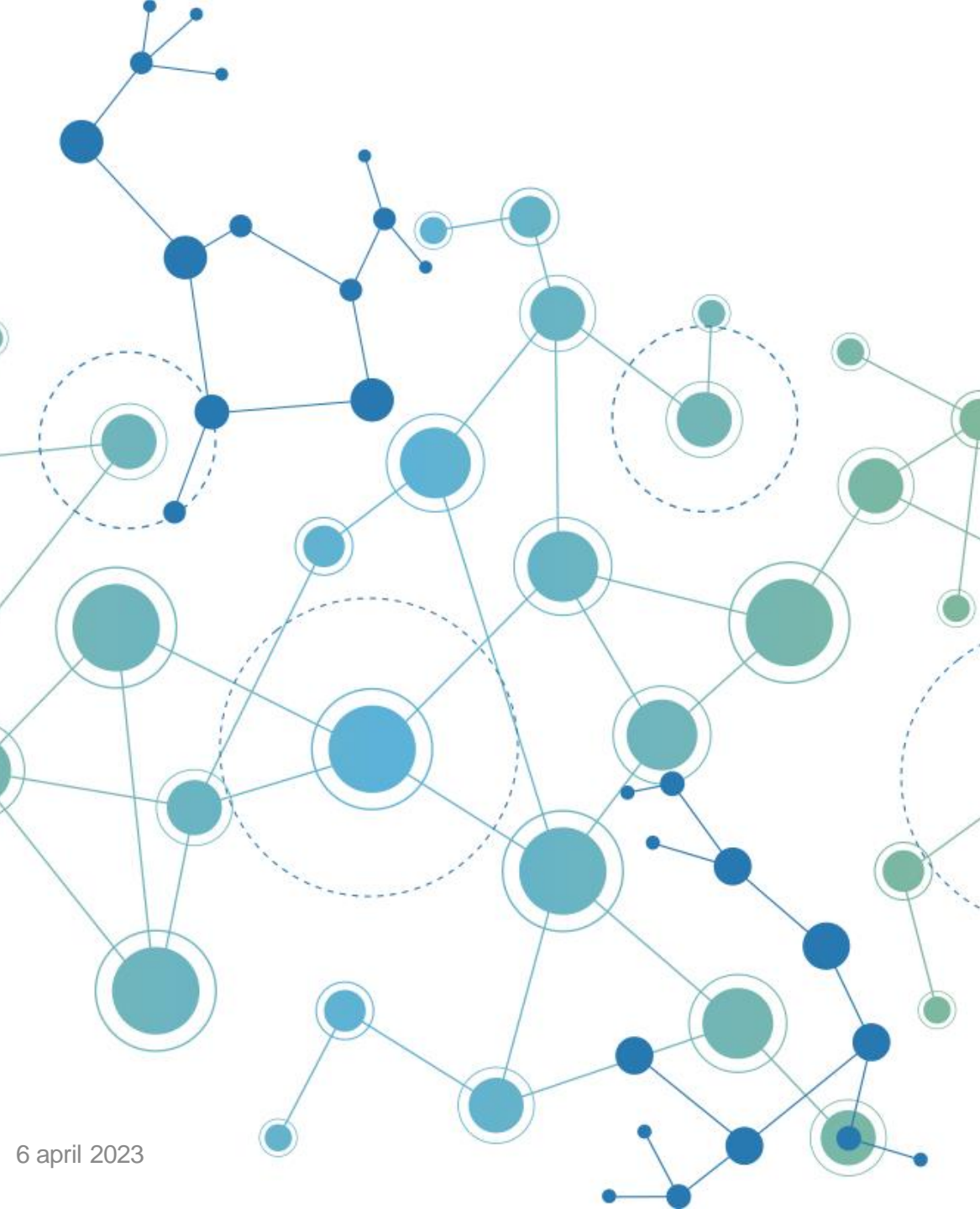
AANGEHOUDEN

- Motie Tweede Kamer – mondzorgcoaches op consultatiebureaus
- Brief van de minister VWS – mondhygiënist op consultatiebureau in risicowijken

Doelstelling

Informatie delen/ophalen hoe we de integratie en samenwerking tussen mondzorg en jeugdgezondheid vormgeven

- Meningen/standpunten van verschillende partijen; wat zijn kansen, wensen, zorgen etc.

- Mondzorgprofessionals
- Jeugdgezondheidszorg professionals
- Branchevereniging ActiZ Jeugd
- GGD GHOR
- Zorgverzekeraars
- Gemeente
- VWS
- Beroepsverenigingen KNMT en NVM
- College adviserende tandartsen
- Kennisinstellingen (HU en ACTA)

Mentimeter

Vragen kunnen gedurende het symposium worden ingestuurd via **www.menti.com**

Code: 82 26 181

Programma

- 14:05 - 14:45 Gezonde Peutermonden:
van onderzoek naar praktijk
Peggy van Spreuwel & Brenda Grift
- 14:45 - 15:15 Rondetafelgesprek 1:
Ervaringen uit de praktijk
- 15:15 - 15:40 Pauze
- 15:45 - 16:15 Generatie gaatjesvrij
Isabel Haentjes
- 16:15 - 16:55 Rondetafelgesprek 2:
Beleidsvorming, hoe geven we de
samenwerking vorm?
- 16:55 - 17:00 Afsluiting
- 17:00 - 18:00 Borrel

Gezonde Peutermonden

samenwerking tussen mondzorgprofessionals
en jeugdgezondheidszorg op het
consultatiebureau

Peggy van Spreuwel & Brenda Griff

24 maart 2023

**Symposium Gezonde Peutermonden; mondhygiënisten op het
consultatiebureau**

“Ik had kort geleden weer eens een kindje van drie jaar op de OK gehad die ik grotendeels edentaat moest maken...”

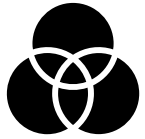
Dan vraag je je af wat we fout hebben gedaan dat dit kon gebeuren. Ook de onwetendheid van vele ouders over wat wel en niet goed is, is soms verbazingwekkend.”

- quote ziekenhuistandarts -

25%

Heeft op 5-jarige leeftijd gaatjes

>

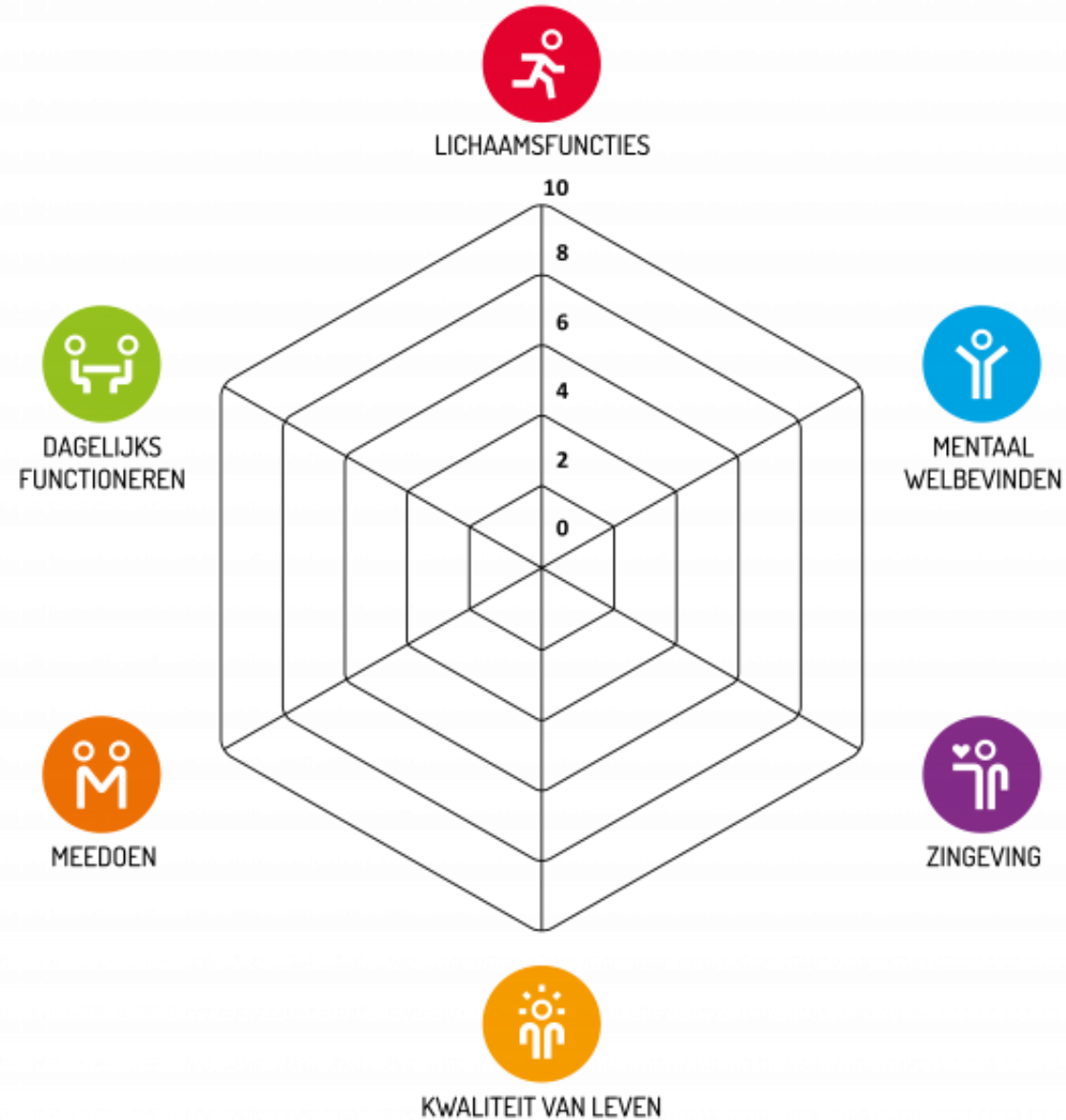
Vaker gaatjes bij kinderen uit lage SEP gezinnen en migrantenachtergrond

3,7

Miljard euro kosten

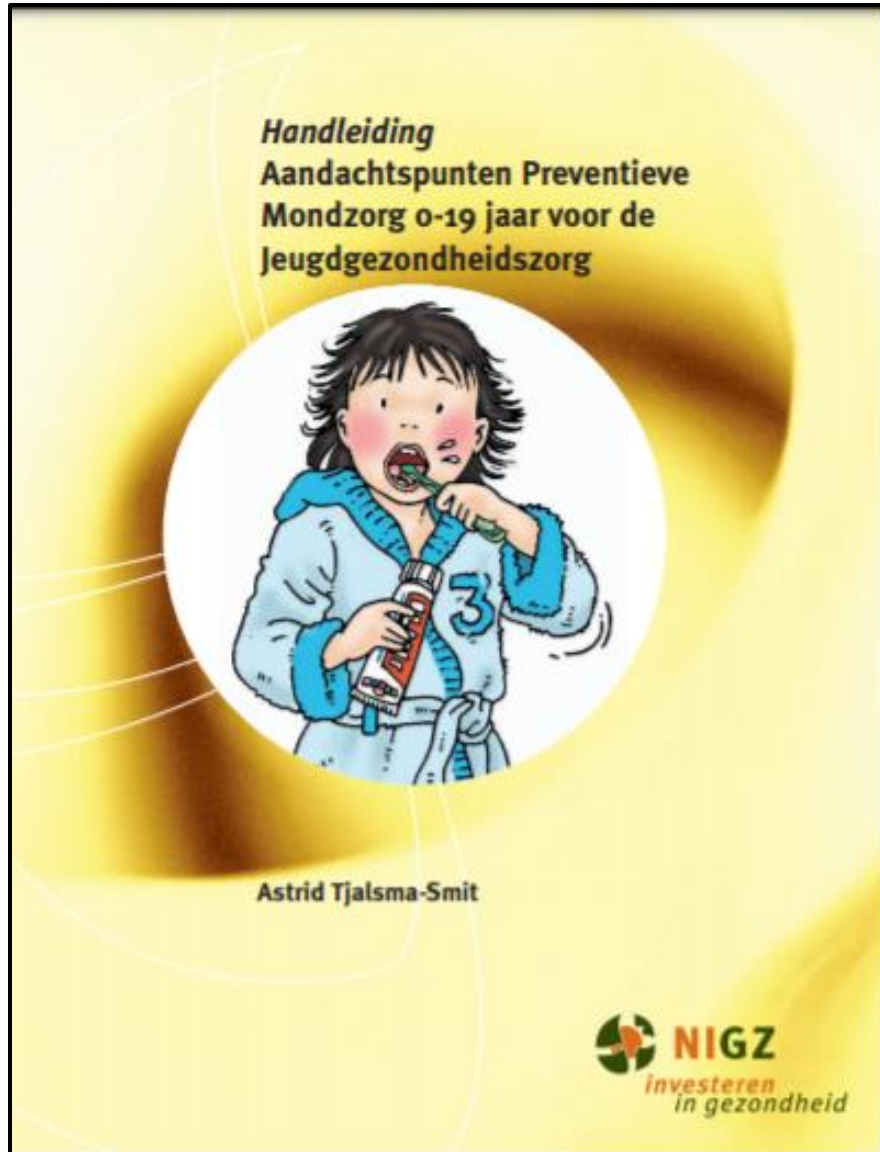

Kinderen zonder periodieke controle bij de tandarts

	2-3 jaar	4-11 jaar	12-17 jaar
2018	57,4%	13,6%	14,3%
2019	55,6%	12,9%	13,8%
2020	60,6%	18,2%	18,6%

Bron: Pharos, 2022

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/gezondheid>

- Bezoektrouw van > 95%
- ± 5-7 consulten tussen 6 maanden en 4 jaar
- “Gezondheidsbevordering, gedragsbeïnvloeding, basiszorg (monitoren, screenen en adviseren)”

Ook preventieve mondzorg voor de allerjongsten valt hieronder (artikel 5 WPG en artikel 6, lid 1 BPG).

Bevordering van mondgezondheid door jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen op het consultatiebureau

Auteurs: MSc Peggy C. J. M. van Spreuwel, Dr. Katarina Jerkovic-Cosic, MSc Brenda G. Grift, Em. prof.dr. Cor van Loveren, Prof.dr. Geert J. M. G. van der Heijden

Gepubliceerd in: [TSG - Tijdschrift voor gezondheidswetenschappen](#) | Uitgave 1/2021

GEPUBLICEERD
IN:

“Wij moeten 100 dingen bespreken. Dan heb je maar heel kort de tijd en geen tijd om heel diep overal op in te gaan.”

“Eigenlijk zou er om de zoveel jaar een controle moeten plaats vinden bij kinderen. Gratis, omdat zoveel ouders het ook niet kunnen betalen.”

*“Leeftijd waarop tandartsen kinderen voor het eerst willen zien varieert tussen ‘1^e tand en 4 jaar’.
Uniformiteit zou mij helpen.”*

“We kunnen als mondzorgprofessional wel tegen ouders zeggen: neem je kind maar vanaf 6 maanden mee. Maar wat gaan we dan doen? Als we geen plan hebben, komen ouders de keer erop weer zonder hun kind.”

- tandarts-

Gezonde Peutermonden

Effectonderzoek

Leidt de implementatie van
een mondzorgcoach/mondhygiënist op het consultatiebureau

tot

Gedragsverandering van ouders?
Betere mondgezondheid van kinderen?
Kosteneffectieve zorg?

6-8 MAANDEN **MondRapport**

DATUM _____

Welke tanden en kiezen heb ik al

Aantal _____

Bijzonderheden aan tanden en kiezen _____

Hoe gezond is mijn mond

- Mijn tanden en kiezen worden ... keer per dag gepeetst
- Mijn tanden en kiezen zijn schoon
- Ik heb ... (beginnende) gaatjes in mijn tanden en kiezen
- Ik krijg 's nachts nog borst- of flesvoeding

Complimenten kregen we voor _____

We moeten nog extra goed letten op _____

Doe-het-settie

Wat gaan we precies doen _____

Wanneer gaan we dit doen _____

Een valkuil hierbij zou kunnen zijn _____

Wat ga ik doen bij de valkuil _____

Hoe belangrijk vinden we dat dit lukt? 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Helemaal niet belangrijk Heel erg belangrijk

Hoeveel vertrouwen hebben we dat dit gaat lukken? 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Helemaal geen vertrouwen Heel veel vertrouwen

De volgende afspraak is gelijk met maanden consult extra afspraak over weken / maanden

Gegevens nieuw afspraak
Dag Datum Tijd
ma / di / wo / do / vr _____

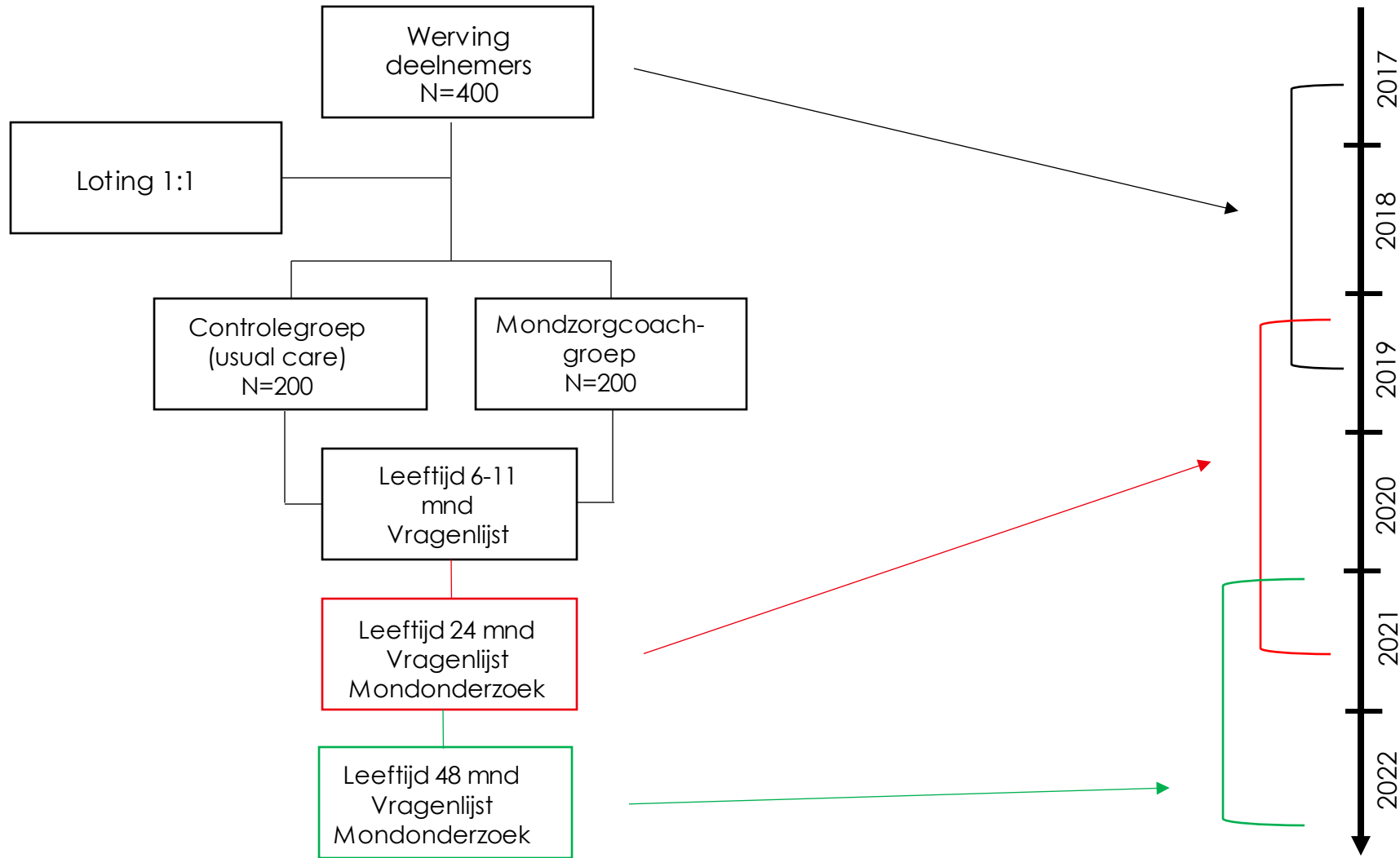
- 1 Mondzorg aanbieden buiten de praktijk met een mondzorgcoach
- 2 Handvatten geven voor gesprek – aandachtspunten per leeftijd
- 3 Risicoschatting maken voor het krijgen van gaatjes (Gewoon Gaaf) – maatwerk
- 4 Motiverende gespreksvoering (HAPA)
- 5 Bepaal doel en focus van het coaching gesprek
- 6 Doe-het-zelfjes afspreken en barrières opsporen

ACTA ACADEMISCH CENTRUM
TANDHEELKUNDE AMSTERDAM

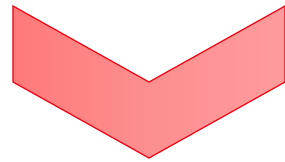
inholland
hogeschool

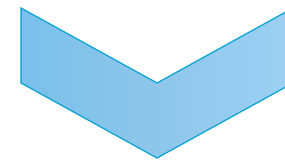
1104
 Consulten

± 5 - 6 consulten per kind

19.761
 Minuten

± 17,9minuten per consult

± 97 minuten coaching per kind

Ervaringen van ouders en professionals

GEMEENTE TILBURG

INWONERS ONDERNEMERS STAD & BESTUUR ENGLISH MUN GEMEENTE

Actueel

Lees voor

Mondzorgcoaches voor een goede mondzorg bij jonge kinderen

06 juli 2021

In 2 Tilburgse consultatiebureaus gaan zogenoemde mondzorgcoaches aan de slag. Ze geven ouders en verzorgers van jonge kinderen (0-4 jaar) tips hoe ze het gebit van hun kind of kinderen goed kunnen onderhouden. Ook adviseren ze over gezond eetgedrag.

De coaches werken in de bureaus in de Hoefstraat (Oud-Noord) en aan het Reitsplein (West). Uit onderzoek blijkt dat veel kinderen niet naar de tandarts gaan. Een gezond gebit is erg belangrijk. Het is verstandig om dat goed te onderhouden, daar op tijd mee te beginnen en regelmatig naar de tandarts te gaan. Op die manier komen er op latere leeftijd geen problemen.

Wethouder Rolph Dols: "We vinden het erg belangrijk om ouders en hun kinderen gezond gedrag aan te leren. Veel ouders weten namelijk niet dat een controle bij de tandarts voor kinderen tot 18 jaar vergoed wordt vanuit de basisverzekering. Alle ouders en verzorgers van kinderen in Tilburg, ontvangen hier binnenkort een brief over met informatie."

GGD Tilburg: "We hebben in ons gezamenlijke overleg rondom Gezonde Peutermonden geconstateerd dat we enthousiast zijn om de pilot Gezonde Peutermonden, vooruitlopend op de onderzoeksresultaten, verder uit te rollen over alle CBs in Tilburg. Dit in combinatie met verdere samenwerking met de tandartsen."

Ouder: "Voor het kind is de mondzorgcoach op het bureau waarschijnlijk fijner dan de tandarts, het is minder indrukwekkend en er is een andere benadering."

Ouder: "De mondzorgcoach gaf tips voor de manier van poetsen, het gaat veel beter zo."

Ouder: "Op het consultatiebureau hoor je maar weinig over de mond, door de mondzorgcoach leer je nu veel meer."

30 JUNI 2021

HOE ORGANISEER JE GOEDE MONDZORG OP HET CONSULTATIEBUREAU?

Wat is nodig om mondzorgcoaches in te zetten als reguliere zorg op het consultatiebureau? Over deze vraag buigen onderzoekers van het lectoraat [Innovaties in de Preventieve Zorg](#) zich in een implementatiestudie. In afwachting van resultaten van de nog lopende effectstudie wordt vanuit het werkveld enthousiast gereageerd: er is veel vraag naar de implementatie en bijbehorende protocollen en materialen. Als onderdeel van het implementatieonderzoek worden in Tilburg vanaf juli 2021 op verschillende consultatiebureaus mondzorgcoaches ingezet. De coaches gaan ouders van jonge kinderen (0-4 jaar) coachen en begeleiden in het aanleren van goede mondzorg en gezond eetgedrag.

Gezonde Peutermonden Implementatieonderzoek

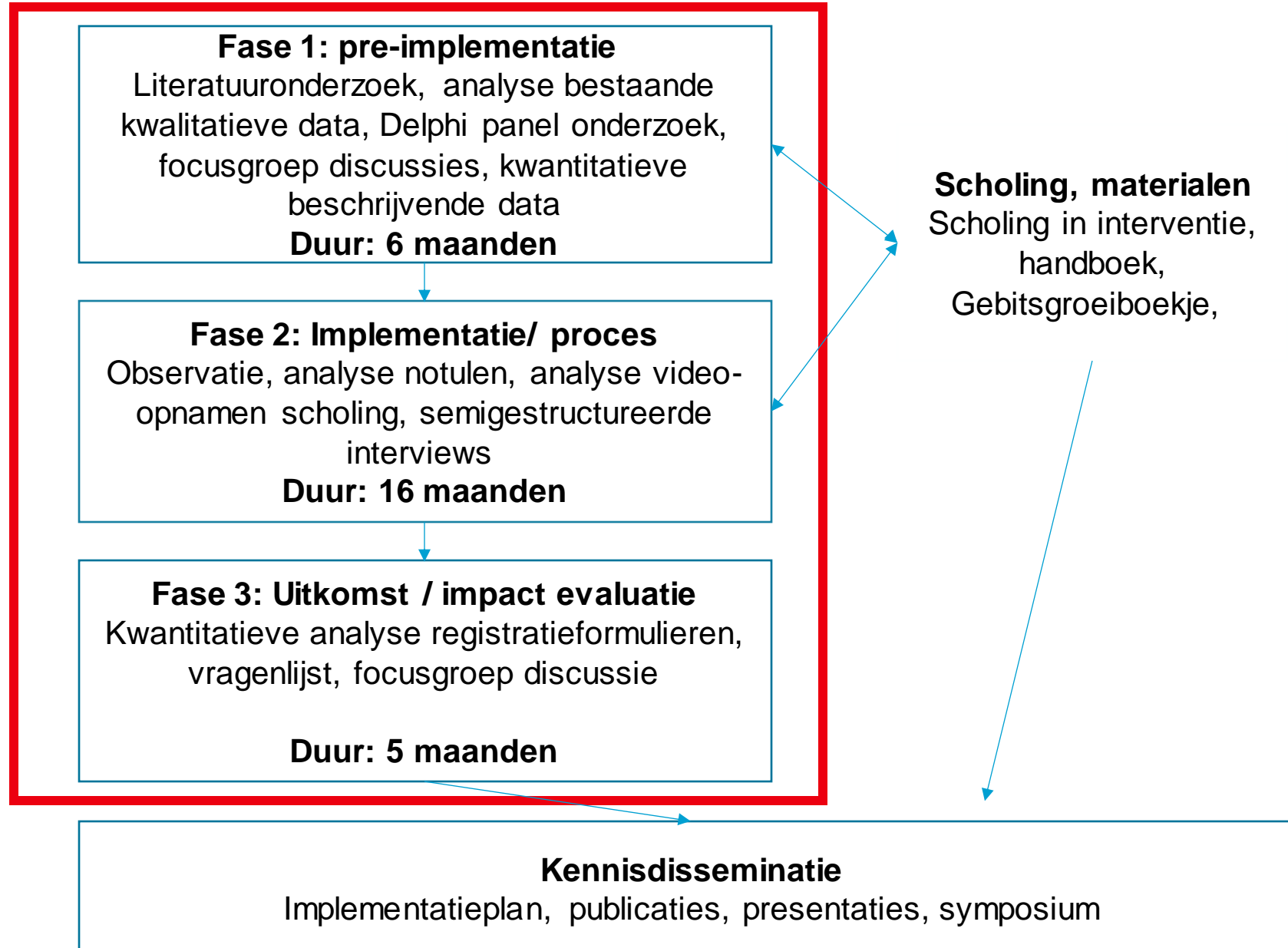
Doel implementatie

Wat zijn belemmerende en bevorderende factoren, die van invloed zijn op een geslaagde implementatie van een mondzorgcoach op een consultatiebureau?

Doelen:

- ❖ Meer kennis over implementatie van een zorginnovatie in een bestaande organisatie.
- ❖ Mondgezondheid van jonge kinderen bevorderen.
- ❖ Samenwerking tussen lokale mondzorgpraktijken en de GGD in Tilburg en Heerlen.

Fase 1: Pre-implementatie

Identificatie voor de relevante constructen voor implementatie

- ❖ Kwantitatieve gegevens van de gemeente en de zorgverzekeraars over de doelgroep (SEP, afkomst etc.)
- ❖ Literatuuronderzoek over de invloed van contextfactoren op de implementatie van zorginnovaties
- ❖ Bestaande data uit kwalitatieve onderzoeken (interviews) van de effectstudie
- ❖ Delphi panel onderzoek onder betrokkenen van de effectstudie

Uitkomsten

Interventie karakteristieken

- ❖ Mogelijkheid tot aanpassen van de interventie
- ❖ Niet te complex om uit te voeren
- ❖ Toegankelijkheid en bruikbaarheid van materialen en protocollen

❖ Setting binnen de organisatie

- ❖ Tijd, ruimte en inzet personeel
- ❖ Past binnen bestaande werktaken

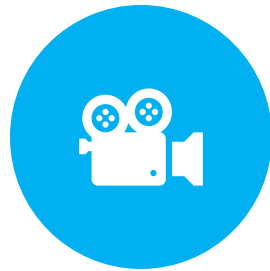
Proces

- ❖ Aanspreekpunt binnen elke organisatie
- ❖ Communicatie tussen verschillende organisaties
- ❖ Intervisie bijeenkomsten

Fase 2: Implementatie/proces

STRUCTURELE MONITORING
DOOR MIDDEL VAN
LOCATIEBEZOEKEN

VIDEO-OPNAMEN VAN
SCHOLING- EN INTERVISIE
BJEENKOMSTEN

BJEENKOMSTEN MET
STUURGROEP,
ADVIESGROEP EN
PROJECTGROEPEN

SEMIGESTRUCTUREERDE
INTERVIEWS

Mondzorgprofessional; wat werkt wel?

*Ik vind het echt een heel goed initiatief... Dat je nu echt preventief, op een jonge leeftijd al kennis kunt laten maken en met name ouders kunt **motiveren voor gedragsverandering**, dat vind ik wel echt het beste."*

*"Ik denk eigenlijk wel inderdaad dat het **laagdrempelig** is. Het is toch ook op een speelse manier kinderen in aanraking laten komen met een mondprofessional.*

*"**De team assistent** is ook heel begaan. Je merkt ook dat zij heel enthousiast is over dit gebeuren. Dus ja, af en toe pols je dan een beetje zo van: ja, vind je het fijn als ik af en toe wat aan jou vraag? En dan zegt ze ook van nee is geen probleem, je mag me alles vragen en als het niet uitkomt dan hoor je het wel.*

JGZ-medewerker; wat werkt wel?

*"We zitten wel in **een probleemwijk** en zijn daardoor meer gericht op basisdingen, terwijl mondzorg ook een onderdeel is wat juist dan minder aandacht krijgt."*

*"Ik zie tot op dit moment **geen nadelen**. Ik heb ze een paar keer bezig gezien en ook de manier waarop, van hoe leuk ze het brengen en zo. Ze zijn ook niet opdringerig of zo."*

*"Wij zien de komst van de mondzorgcoach ook **niet als een belasting**, wij zien de meerwaarde er van in."*

*"Er zijn toch wel best wel wat ouders die zich uiteindelijk ook bij een tandarts hebben aangemeld, wat je dan toch terug hoort. Het is gewoon eigenlijk een heel leuk consult, **heel informierend**. Niet zo het moeten... Of ik heb niet het idee dat ouders dat zo voelen. Dus zo ver als ik er kijk op heb, heb ik wel het idee dat je **ouders gewoon bereikt**."*

JGZ-medewerker; wat werkt niet?

*“De tandarts die besloot "oh ja, op die dag hebben wij een mondzorgcoach". Wij dachten "oh, maar dat is helemaal geen handige dag voor ons". En dus ik denk dat het wel belangrijk is als mensen dit opstarten dat je al **goed contacten** gaat leggen van tevoren of dat er een begeleidende partij is die zorgt dat daar goed contacten worden gelegd. **Dat er overleg is.** Ja, dat is denk ik wel heel belangrijk om het goed te laten slagen”.*

*Locatie manager JGZ: "In begin was het een beetje rommelig en hadden we d'r **moeite mee** om de ouders op een goede manier bij de mondzorgcoach binnen te krijgen.*

Mondzorgcoach; wat werkt niet?

*“En wat ik dan soms nog wel moeilijk vind, is **als het dan niet druk is..** (lege agenda)*

*“Gedeeltelijk wel dat **je betrokken voelt bij de organisatie**, maar gedeeltelijk ook niet, omdat het dan maar één dag in de week is. De team assistent die let er heel erg op, die is heel erg betrokken, een aantal artsen en verpleegkundigen ook, maar je hebt ook wel veel die niet zo bij betrokken zijn, of die er dan niet echt hun best voor, of dan vaak zeggen van **oh, ja, ik ben het weer vergeten om te vertellen.**”*

Fase 3: Uitkomst/impact evaluatie

1. Overzicht bevorderende en belemmerende factoren aan de hand van focusgroep discussies en interviews
2. Aantal kinderen dat interventie heeft ontvangen
3. Aantal en frequentie van de consulten met een mondzorgcoach
4. Aantal kinderen dat succesvol is doorverwezen naar een mondzorgpraktijk
5. De leeftijd van het kind bij het eerste bezoek aan een mondzorgpraktijk
6. Registratieformulieren van de consulten m.b.t. mondzorggedrag
7. Bereik onder de uitvoerders
 - a) Aantal mondzorgcoaches die de interventie heeft uitgevoerd
 - b) Aantal mondzorgpraktijken die een mondzorgcoach hebben geleverd
 - c) Het aantal praktijken waar jonge kinderen terecht kunnen
 - d) Het aantal nieuwe praktijken die gedurende de implementatie zijn aangesloten

Samenwerking lokale mondzorgpraktijken en JGZ

- Mondrapporten
- GroeiGids (editie mondgezondheid)
- Praktijkaart (KNMT en AJN)

Leeftijd kind	Consult consultatiebureau	Consult mondzorg-coach
5-6 maanden	X Vaccinatie	X Bij melktanden
11 maanden	X Vaccinatie	x
14 maanden	X Vaccinatie	x
18 maanden	Indien nodig	x
2 jaar	X	x
2 jaar en 6 maanden	Indien nodig	x
3 jaar	X	x
3 jaar en 6/9 maanden	X Vaccinatie	x

*Momenten kunnen per JGZ aanbieder verschillen

Samenwerking JGZ en mondzorg

Praktijkaart Tandarts & jeugdarts

Belang

Samenwerking mondzorg-jeugdgezondheidszorg (JGZ) draagt bij aan kinderen. Om samenwerking te optimaliseren heeft de KNMT i.s.m. AJZ ontwikkeld.

- De mondzorgverlener en JGZ-professional zijn op de hoogte van de mondzorg die zij aanvullend bieden aan kinderen en jongeren
- Beter op elkaar afgestemde en integrale mondzorg zorgt voor het bij kinderen, jongeren en hun ouders/verzorgers

In de JGZ- of mondzorgpraktijk

- De jeugdarts is te vinden in de gemeente/wijk, vanuit JGZ-organisatie, consultatiebureau en op scholen
- Zorg dat je elkaar weet te vinden: ken elkaars namen en bereikbaar
- Vraag ouders de contactgegevens van de JGZ- of mondzorgpraktijk
- Voor de mondzorgverlener: bij sommige JGZ-organisaties is er een voor intercollegiaal overleg
- Zoek contact en maak een afspraak voor een kennismaking
- Jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen leiden kinderen toe/kunnen een mondzorgverlener, eventueel een die werkzaam is in een kind
- Mondzorgverleners zien de kinderen vanaf het doorbreken van het

Richtlijnen

- KIMO-richtlijnen: hetkimo.nl: diagnostiek, preventie & behandeling
- JGZ-richtlijnen: ncj.nl: Handleiding aandachtspunten preventieve JGZ

Achtergrond JGZ

- JGZ is de (gratis) publieke gezondheidszorg voor jeugdigen tussen 0 en 18 jaar en is vastgelegd in de Wet publieke gezondheid (Wpg)
- Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het organiseren van JGZ binnen hun gemeente
- In heel Nederland heeft elk kind tot 18 jaar recht op JGZ
- JGZ is te vinden in de wijk, voor daar woonachtigen (0-4 jaar), gekoppeld aan de basisscholen (4-12 jaar) en het voorgezet onderwijs (12-18 jaar)
- Binnen een JGZ-team werken jeugdartsen, jeugdverpleegkundigen, assistenten en doktersassistenten
- Het JGZ-team werkt daarnaast samen met ketenpartners uit het medisch en sociaal domein

Praktijkaart Tandarts- Jeugdarts ©2022 KNMT

Praktijkaart Tandarts & jeugdarts

Achtergrond mondzorg

- Mondzorg voor jeugdigen van 0-18 jaar wordt vergoed vanuit de basisverzekering, met uitzondering van enkele specifieke behandelingen, waaronder orthodontie (aanvullende verzekering nodig)
- De nadruk ligt bij de jeugd (voornamelijk) op het preventieve karakter van de mondzorg (poetsinstructie, voedinggedrag, link met de algemene gezondheid)
- De mondzorg kent naast algemene tandartsen, mondhygiënisten en (preventie)assistenten ook speciale kindertandartsen

Inhoud JGZ

- Het JGZ-team volgt, samen met ouders, kinderen en jongeren van 0-18 jaar op het gebied van groei en ontwikkeling, signaleert, geeft voorlichting en advies, biedt begeleiding bij vragen over opvoeding en ouderschap en verwijst zo nodig
- Het JGZ-team adviseert over mondgezondheid, voeding (eten en drinken), speen- en flesgebruik, tandenpoetsen en tandartsbezoek
- Vanaf het doorbreken van de eerste tand adviseert het JGZ-team om de tanden te gaan poetsen en met het kind een mondzorgverlener te bezoeken
- Het JGZ-team informeert ouders dat mondzorg voor jeugdigen wordt vergoed vanuit de basisverzekering, met uitzondering van enkele specifieke behandelingen

Wanneer contact met of verwijzen naar het JGZ-team?

- In overleg met ouders wanneer opvoedspecten een rol spelen en bij vraagstukken over (op)voeding, mondgewoontes, poetsen en poetsroutines
- Overleg zeker bij (vermoeden van) verwaarlozing/kinder mishandeling met de jeugdarts en volg dan ook de meldcode Kinder mishandeling en huiselijk geweld

Randvoorwaarden

- Houster bij overleg en gegevenswisseling de richtlijnen van de beroeps groepen. Denk aan voorafgaande toestemming van ouders voor overleg
- Maak afspraken wanneer en waarover elkaar te informeren
- No actieve verwijzing vanuit de JGZ én bij afwijken van de standaard mondzorgadviezen volgt een terugkoppeling aan de JGZ

6-8 MAANDEN MondRapport

DATUM _____

Welke tanden en kiezen heb ik al

Aantal _____

Bijzonderheden aan tanden en kiezen

Hoe gezond is mijn mond

Mijn tanden en kiezen worden ... keer per dag gepoetst

Mijn tanden en kiezen zijn schoon

Ik heb ... (beginnende) gaatjes in mijn tanden en kiezen

Ik krijg 's nachts nog borst- of flesvoeding

Complimenten kregen we voor

We moesten nog extra goed letten op

Doe-het-selfie

Wat gaan we precies doen

Wanneer gaan we dit doen

Een valkuil hierbij zou kunnen zijn

Wat ga ik doen bij de valkuil

Hoe belangrijk vinden we dat dit lukt?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Helemaal niet belangrijk Heel erg belangrijk

Hoeveel vertrouwen hebben we dat dit gaat lukken?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Helemaal geen vertrouwen Heel veel vertrouwen

De volgende afspraak is gelijk met

..... maanden consult

extra afspraak over weken / maanden

Gegevens nieuw afspraak

Dag _____ Datum _____ Tijd _____

ma / di / wo / do / vr _____

Welke voordelen ziet de JGZ-medewerker van een mondzorgprofessional op het consultatiebureau?

(n± 300)

1. Meer tijd voor JGZ om aandacht aan andere problemen te besteden.
2. Verbetering in de hoeveelheid aandacht en tijd voor mondgezondheid
3. Laagdrempelig
4. Betere begeleiding, voorlichting voor ouders door mensen met de juiste kennis
5. Waarom alleen in risicowijken?
6. Vroege preventie voorkomt problemen en kosten
7. Samenwerking/gecoördineerde zorg

Welke knelpunten ziet de JGZ-medewerker van een mondzorgprofessional op het consultatiebureau?

(n± 300)

1. Ruimte/plek voor de mondzorgcoach
2. Financiële vraagstukken
3. Planning/rooster
4. Betutteling/nog meer mensen die aan hun kind zitten/bemoeien/te veel info
5. Nog steeds wordt niet iedereen gezien
6. Communicatie/coördinatie noodzakelijk
7. Zijn er genoeg geschikte mondzorgcoaches

Welke mogelijkheden ziet de JGZ-medewerker om meer aandacht te besteden aan mondgezondheid op het consultatiebureau? (n± 300)

1. Themabijeenkomsten voor ouders op CB, kinderdagverblijf en scholen
2. Gratis verstrekken van tandpasta en tandenborstels bij voorlichtingen
3. Groepsconsulten of inloopmomenten
4. Gebruik van digitale schermen met informatie in de wachtkamer
5. Scholing/webinars voor JGZ medewerkers
6. Meer tijd en meer consulten (tussen 5-11 maanden)
7. Informatiemateriaal om mee te geven in meerdere talen
8. Samenwerken mondzorgpraktijken (nabij bureau)

Tips

JGZ	Mondzorgprofessional
Ruimte op CB	Scholing (najaar 2023), leeftijdsgebonden aandachtspunten, JGZ richtlijnen
Warme doorverwijzing naar de mondzorgprofessional (binnen of buiten CB)	Laptop, materialen, kennis over vergoedingen
Inzicht in "risicowijken", plan per regio/locatie CB	Inzicht en contact met regionaal aanbod mondzorgpraktijken
Afstemming over rooster/planning (volle agenda), werkwijze	
Samenwerking met team assistent cruciaal	
Poster/flyers/beeldscherm info (in verschillende talen)	

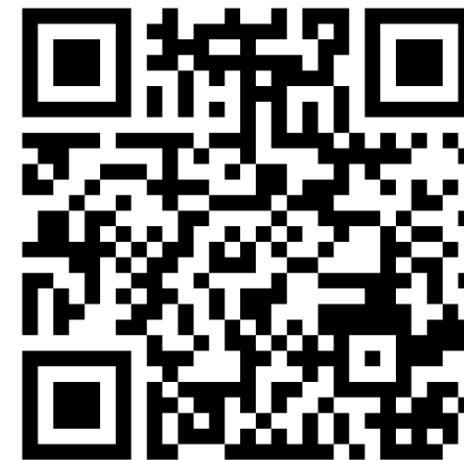

Gezonde
peutermonden

www.gezondepeutermonden.hu.nl
Instagram: @gezondepeutermonden

Vragen?

Onderwerpen 1^e rondetafelgesprek; ervaringen uit de praktijk

Opgedane ervaringen in Tilburg en Heerlen

- De rol van de lokale mondzorgpraktijk
- Heeft het de JGZ extra werk gekost om een mondzorgcoach in te zetten?
- Is er scholing nodig voor mondhygiënisten die aan de slag willen op een consultatiebureau?
- Hoe vindt de samenwerking precies plaats en wat is de ideale samenwerking?

Pauze

Wat vonden de deelnemers van Gezonde Peutermonden?

Generatie Gaatjesvrij

Isabel Haentjens

Preventiemedewerker mondzorg

6 april 2023

Inhoudstafel

- > Situatieschets Vlaanderen
- > Situatieschets Stad Gent
- > Oorsprong
- > Tandcontroles
- > Evolutie
- > Resultaten
- > Verduurzaming
- > Onze partners

Situatieschets Vlaanderen

- > Tekort aan tandartsen
 - Uitstroom (pensioen) > instroom (toelatingsexamen)
- > De eerste mondhygiënisten zijn pas afgestudeerd in 2019
 - Voornamelijk aan de slag in tandartspraktijken
- > Kind en Gezin > Agentschap Opgroeien: preventieve gezinsondersteuning voor ouders van kinderen t.e.m. 2,5 jaar

Contactschema

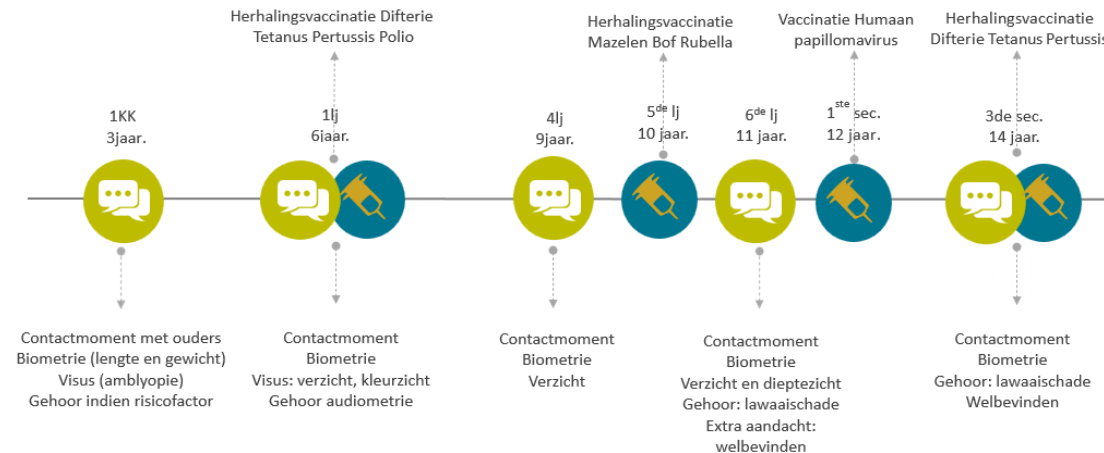
Contactmoment	Richtleeftijd kind	Uitvoerder
Startgesprek	Voor de geboorte	Verpleegkundige of andere
Huisbezoek 1	2 weken na de geboorte	Verpleegkundige
Gehoortest 	<3 w	Verpleegkundige
Consult 1	4 w	Arts
Huisbezoek 2 	6 w	Verpleegkundige of andere
Consult 2 	8 w	Arts
Consult 3 	12 w	Verpleegkundige
Consult 4 	16 w	Arts
Consult 5 	6 maanden	Verpleegkundige
Consult 6	9 m	Arts
Consult 7 	12 m	Verpleegkundige
Consult 8 	15 m	Arts
Contact	18 m	Op indicatie
Consult 9	24 m	Arts
Consult 10 	30 m	Verpleegkundige

 = Bevraging emotioneel welzijn moeder

Situatieschets Vlaanderen

- > CLB = Centrum voor Leerlingenbegeleiding: begeleiding voor leerlingen t.e.m. 18 jaar
- > Vlaams Instituut Gezonde Mond

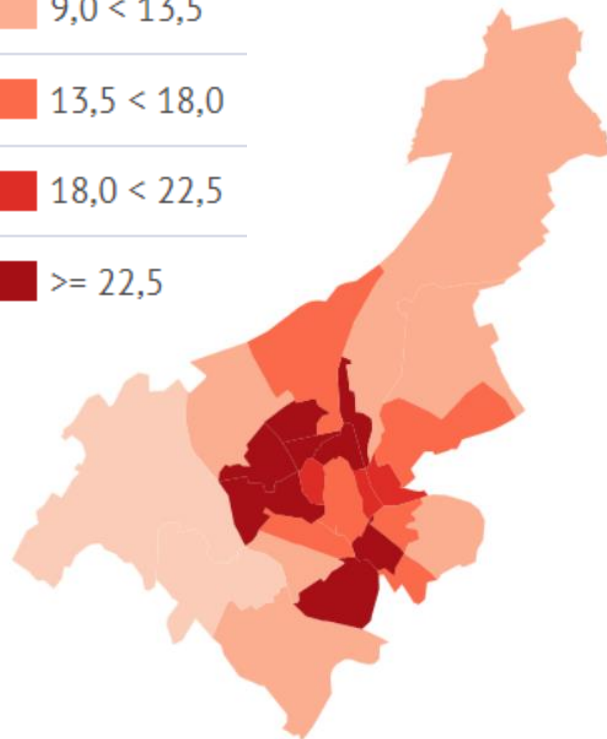
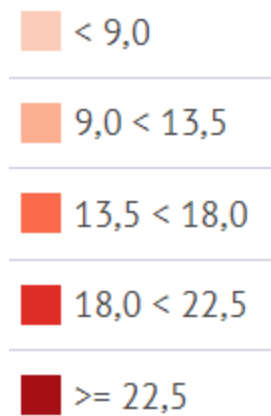
Overzicht systematische contactmomenten en vaccinaties

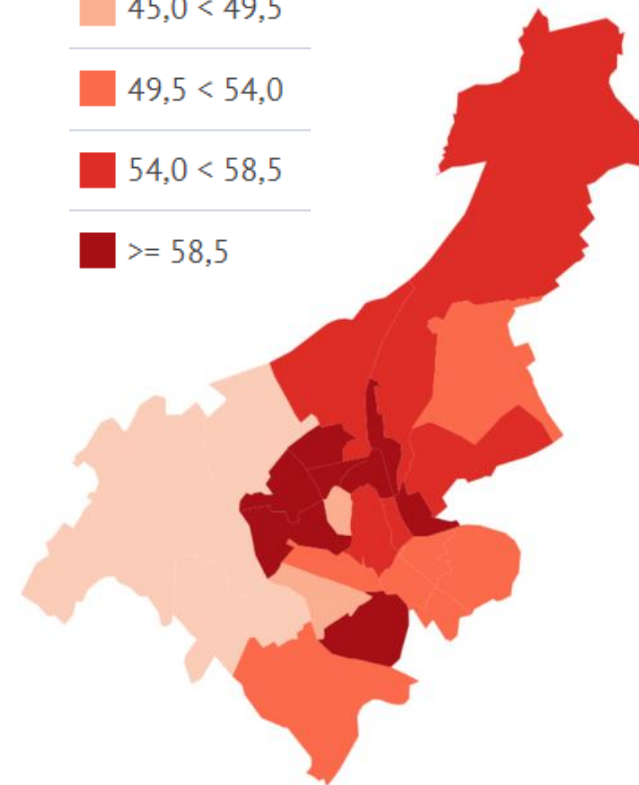
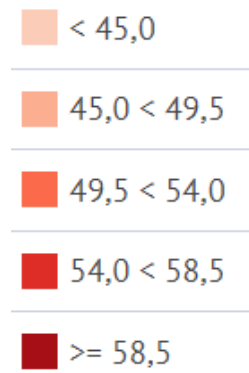
Situatieschets Stad Gent

- > 264 666 inwoners
- > 19,6% heeft recht op een verhoogde tegemoetkoming
≈ 18,6% van de kinderen groeit op in kansarmoede
- > Geen tandartsbezoek bij kinderen (3 – 4 jaar)
 - Geen recht op VT: 45,5%
 - Recht op VT: 63,9%
- > Gezondheidsongelijkheid is erg zichtbaar!
- > Doelstelling: Mondzorg verbeteren en drempel voor een (eerste) bezoek aan de tandarts/mondhygiënist verkleinen
- > Gezondheidsbeleid rond mondzorg: 2 pilootprojecten ('21–'23)
 - Inzet van 2 mondhygiënisten gekoppeld aan 2 wijkgezondheidscentra
 - “Generatie Gaatjesvrij” met focus op jonge kinderen i.s.m. TOPunt Gent

> Recht op verhoogde tegemoetkoming

> Geen tandartsbezoek, 3-4jaar

Oorsprong

- > Consultatiebureau Kind en Gezin in Ledeberg i.s.m. Arteveldehogeschool – opleiding mondzorg
- > Gratis mondonderzoek voor kinderen vanaf 2 jaar
- > Setting: Consultatiebureau als laagdrempelige ‘vindplaats’
- > “Jong geleerd is oud gedaan”
- > Screening als middel → advies + doorverwijzen
- > Verbreding naar meer kwetsbare wijken die slecht scoren op mondzorg
- > Ketenaanpak

Tandcontroles

- > Vrijwilligers, verpleegkundigen en artsen tijdens het 24- en 30- maandenconsult
- > Via wijkpartners: wijkgezondheidscentra, scholen, kinderdagverblijven, inloopteams,...
- > Afspraken via www.stad.gent/tandcontrole of via Kind & Gezin-Lijn.

DJ Tuub

Tandcontroles

BRUSSE POORT
CODENT tandartsen
Brugdenweg 33, 19 226 12 86
www.codent-tandartsen.be
Gedebelid@geconventioneerd
Extra talen: Pools

DEKONINCK Christiaen & DEMEL Yvonne
I. Schranestraat 119, 09 226 40 09

HOLLANDERS h
Roosendaal 487, 09 226 16 90

TANDZORG COOPURIE
Coupure Rode 306, 09 233 54 87
www.tandzorgcoopure.be

VERVUST Chris
Nekkersputstraat 59, 09 227 62 31

Derdebetalersregeling
Voor kinderen en jongeren tot 18 jaar en bij volwassenen met een verhoogde tegemoetkoming kan de tandarts de derdebetalersregeling toepassen. Met deze regeling moet je bij een consultatie **enkel de persoonlijke bijdrage (het remgeld) aan de tandarts betalen**.
Je tandarts is **niet verplicht** deze regeling toe te passen. Vraag dit op voorhand na!

MARKEERKE
CODENT tandartsen, Patiëntenstop
Brugdenweg 307, 09 224 49 22
Extra talen: Turks, Rozevick, Perzisch, Arabisch

GROEPSPRAKTIJK ARDENT
Abrecht Dorlaan 60, 09 226 46 74
www.dentus.be/gent-west

GENEENT
Groenstaakstraat 49, 09 236 11 14
www.dentus.be
Extra talen: Oekraïens, Russisch

STYLVICK Wouter
Brugdenweg 517, 09 236 64 53

HOUTHAËVE Guy
Mispelbijk 23, 09 226 32 89

Geconventioneerd
Tandartsen die volledig of gedeeltelijk (= enkel op bepaalde tijdstippen) geconventioneerd zijn, **houden zich aan de tarieven** die met de ziekenfondsen werden afgesproken.

Kindertandarts samenwerk*
*Ook bij een algemene tandarts kunnen kinderen terecht

BUDENKEREWIJK
LE NORO An, Patiëntenstop
Francisco Termolen 48b, 09 375 65 68
Extra talen: Spaans, Turks

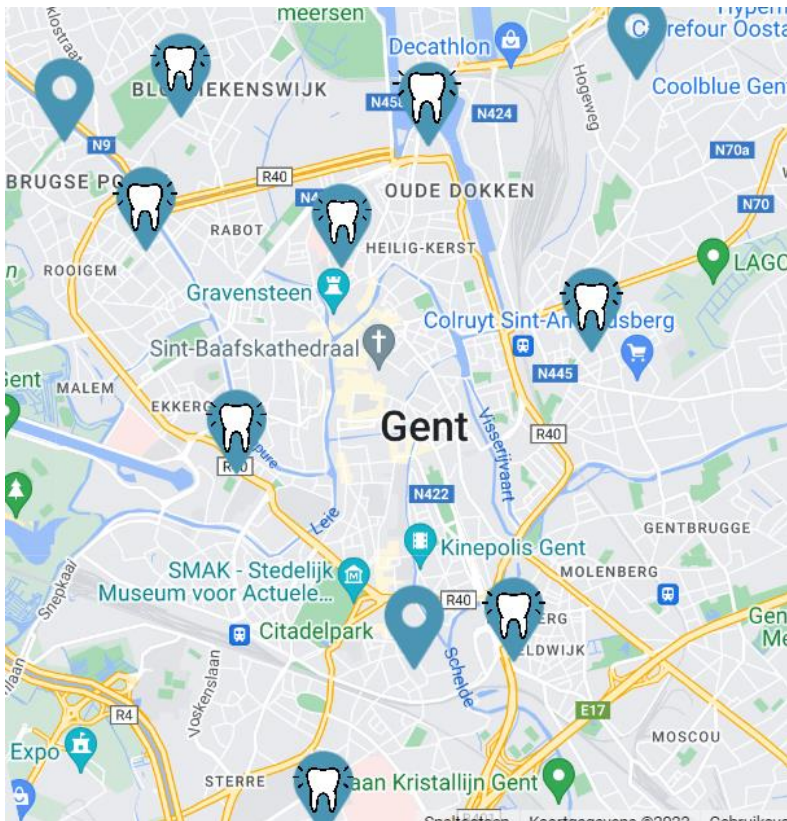
ÖZDEMİR Semih
Edmond van Bevernplein 74, 09 226 72 85
Extra talen: Turks, Perzisch

DRONGEN
BARBE Luc, Patiëntenstop
D'YVENEUS Katrijnen, Patiëntenstop
DE PALPE Ellen
Mandelenkouterweg 6, 09 227 66 64
Derdebetalersregeling onder de 18 jaar mogelijk

DOOSCHE Claudine
Domen Ingevostraat 39, 09 227 99 85

Evolutie

> **Verbreiding** naar meer kwetsbare wijken

- Moeizame opstart door complexe organisatiestructuren
- Eenvoudig te dupliceren: actief in 8 van de 11 consultatiebureaus
- Pop-up screenings i.s.m.
 - × het CLB
 - × WGCa
 - × kwetsbare schooltjes
- 4 vrijwillige tandartsen dankzij oproep via beroepsvereniging / media-aandacht

Evolutie

> Ketenaanpak:

- Registratie van resultaten door K&G
 - × Samenwerking en dialoog met verpleegkundigen
- Gegevensuitwisseling tussen K&G en CLB
 - × Samenwerking met Agentschap Opgroeien: soms moeizaam, maar duurzaam!
- Toeleiding naar de tandarts
 - × Dankzij ≠ actoren: inloopteam, community health worker, mondzorgcoach,...
 - × Tijdsintensief, maar het loont!

Resultaten 2022

- > Aantal gescreende kinderen: 366 (548 in totaal)
- > Opkomst: 78%
- > 10% heeft tandbederf, 15% heeft tandplaque en/of beginnend tandbederf, 75% heeft een gaaf gebit
- > Telefonische opvolging
 - 15% afspraak gemaakt door hulpverlener
 - 29% heeft zelf een afspraak gemaakt
 - 29% neemt zich voor om een afspraak te maken
 - 6% heeft twijfels (angst,...)
 - 21% onbereikbaar
- > 21% komt uit kansarm gezin (onderschatting, wordt in 2023 beter gemonitord)

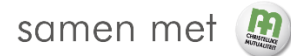

Verduurzaming

- > Zoveel mogelijk inzetten op bestaande werkingen/systemen
 - Kind en Gezin-Lijn
 - Registratiesysteem van Kind en Gezin
 - Opvolging door inloopteams
 - Toegang tot reservatiesysteem
 - ...
- > Maar organisatie, coördinatie van vrijwilligers, logistiek, opvolging,... vereist de inzet van een projectverantwoordelijke
- > Deskundigheidsbevordering medisch personeel Kind en Gezin en CLB
- > Goede contacten met Agentschap Opgroeien
- > Goede contacten met Vlaams Instituut Gezonde Mond → starten ook samenwerking met consultatiebureaus van Kind en Gezin

Onze partners

PCBKGGGL vzw

Bedankt!

Isabel Haentjens
Preventiemedewerker mondzorg
Isabel.haentjens@stad.gent
+32 474 70 39 36

Stellingen 2^e rondetafelgesprek; beleidsvorming

- De enige manier om verschillen in mondgezondheid bij kinderen te verminderen, is een integrale aanpak door mondzorg en jeugdgezondheidszorg.
- Iedere GGD regio zou een plan moeten hebben om aandacht aan mondzorg te besteden, met name voor risico kinderen.
- Mondhygiënist op het consultatiebureau is de juiste zorg op de juiste plek.

